6
Finska kriget 1808-1809
- a digital facsimile edition from Project Runeberg
http://runeberg.org/finskakr/0030.html

vana bedref stämplingar i Sverige, där dess sändebud stod i oafbruten förbindelse med alla missnöjda, och att sålunda ständig fara hotade från Ryssland, och lika sant är också, att den senast utstakade gränsen mot Ryssland icke erbjöd någon säkerhet, samt att tanken på att återvinna de förlorade landsdelarna nu liksom femtio år tidigare nog kunde vara nationelt berättigad, men dessa skäl voro icke tillräckligt tungt vägande att kasta landet i krig med en så mäktig granne, äfven om dennes hufvudkrafter för tillfället voro upptagna vid gränsen mot Turkiet. Dessutom hade man nu lika litet som förra gången beräknat krigsmedlen, hvarken de numerära eller de finansiella — man litade på förbund, hvilka man icke gaf sig tid att afsluta, och man räknade på subsidier, hvilka man aldrig fick — och, hvad värre var, man hade icke mäktat rycka upp hären ur det förfall, i hvilket den råkat under frihetstiden, och man hade icke tagit hänsyn till den upplösning af all tukt och all krigaranda, som frihetstidens självsvåldiga riksdagslif ingjutit i officerskåren. Då nu härtill kom, att den politiska anledningen till kriget knappast vägde så mycket som konungens personliga längtan att genom krigarbragder upprätta sitt genom motgångar i det inre sjunkna anseende och att på samma gång genom ett ärofullt fälttåg, som förde Sverige tillbaka inom dess eller åtminstone inom Finlands gamla gränser, förena den missnöjda adeln kring sin person, så kan man förstå, att utsikterna till en lycklig utgång i själfva verket icke voro synnerligen stora.

Utförandet skulle också blifva inledningen värdigt. Oaktadt förhållandena vid krigets utbrott voro ovanligt gynnsamma för svenskarna, i det dessa lyckats samla den starkaste härsmakt, som Finland någonsin skådat, under det Rysslands hufvudstad endast skyddades af något mera än ett tiotusental man, gick hela anfallsplanen snöpligt i kvaf. Sedan svenska flottan efter slaget vid Hogland (den 17 juli 1788) såg sig föranlåten att draga sig tillbaka till Sveaborg, måste hvarje tanke på den afsedda landstigningen i Ingermanland och framryckningen mot S:t Petersburg uppgifvas. Men icke ens den vida anspråkslösare planen att genom anfall från land- och sjösidan bemäktiga sig den illa försedda fästningen Fredrikshamn fullföljdes på grund af konungens oförmåga att leda krigsföretag. Då man sålunda kommit af sig vid själfva ingången, då brist på förnödenheter satte härens tillvaro på spel, då den tidsvinst, som skänktes fienden, icke bådade godt för framtiden, och då alltid »fåfäng gå lärer mycket ondt», så fick det adliga missnöjet tillfälle att göra sig gällande, och afvogheten mot konungen, bekymren för framtiden och Jägerhorns och hans få anhängares självständighetsplaner i förening med den från frihetstiden fortlefvande själfrådiga andan åstadkommo de förrädiska stämplingar och underhandlingar med fienden, som gått till eftervärlden under benämningen Anjalaförbundet. Då konungen nu icke förstod att genom beslutsam handling och framryckning mot fienden * kväfva

* Förbises må dock härvid icke, att man lefde i en tid, då afgörande krigshändelser voro sällsynta undantag. Det öfverensstämde fullkomligt med tidens sed att i stället för att söka strid